

Październik 2021

Postępują prace nad ustawą o ochronie sygnalistów

4 października 2021 r. poznaliśmy założenia projektu ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa (tzw. sygnalistów). Zostały one opublikowane w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów (nr projektu UC101). Przepisy wdrażające Dyrektywę o ochronie sygnalistów będą miały znaczący wpływ na działalność przedsiębiorców.

Ogólne informacje o Dyrektywie sygnalistów (nr 2019/1937)

Dyrektywa ma na celu wprowadzenie mechanizmu ochrony sygnalistów, tj. osób, które zgłaszają lub ujawniają informacje na temat naruszeń uzyskane w kontekście związanym z wykonywaną przez nich pracą.

Do polskiego porządku prawnego będą wprowadzone środki ochrony, zabezpieczające sygnalistów przed negatywnymi konsekwencjami swoich zgłoszeń.

Na podstawie Dyrektywy o ochronie sygnalistów **podmioty prawne w sektorze prywatnym zatrudniające co najmniej 50 pracowników** (a pod pewnymi warunkami zatrudniające również mniej niż 50 pracowników), będą zobowiązane do ustanowienia kanałów i procedur na potrzeby dokonywania zgłoszeń wewnętrznych i podejmowania działań wobec naruszenia prawa lub zajścia działań niezgodnych z prawem. Kanały i procedury te będą umożliwiać pracownikom zgłaszanie informacji na temat naruszeń.

Zgodnie z dyrektywą procedury na potrzeby zgłoszeń wewnętrznych i działań następczych obejmują m.in.:

- kanały przyjmowania zgłoszeń zapewniające ochronę tożsamości osób dokonujących zgłoszenia i wymienionych w nim oraz uniemożliwiające uzyskanie ich danych przez osoby nieupoważnione;
- wyznaczenie bezstronnej osoby lub wydziału właściwych do podejmowania działań w związku ze zgłoszeniami; oraz
- podejmowanie adekwatnych działań następczych przez wyznaczoną osobę lub wydział;
- rozsądny termin na przekazanie informacji zwrotnych nieprzekraczający trzech miesięcy od potwierdzenia otrzymania zgłoszenia lub w przypadku niewysłania potwierdzenia do osoby dokonującej zgłoszenia trzech miesięcy od upływu 7 dni od dokonania zgłoszenia;
- zapewnienie informacji na temat procedur odnośnie dokonywania zgłoszeń zewnętrznych do właściwych organów oraz, w stosownych przypadkach, do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych UE.

Osoby objęte ochroną w myśl dyrektywy

Ochrona wynikająca z dyrektywy ma zastosowanie do osób dokonujących zgłoszenia, które

uzyskały informacje na temat naruszeń w kontekście związanym z pracą. Dyrektywa stanowi, że ochroną powinny być objęte **co najmniej** osoby o statusie:

- pracownika;
- osoby prowadzącej działalność na własny rachunek;
- wspólnika, akcjonariusza lub członka organu zarządzającego przedsiębiorstwa;
- wolontariusza i stażysty; oraz
- wszelkie osoby pracujące pod nadzorem i kierownictwem wykonawców, podwykonawców i dostawców; a także
- osoby, których stosunek pracy już ustał albo dopiero ma zostać nawiązany (np. osoby w trakcie procesu rekrutacji).

Co istotne ochrona dla sygnalistów będzie miała zastosowanie również dla osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia oraz osób, które w nim nie uczestniczyły, ale z uwagi na nie mogą być narażone na działania odwetowe (np. współpracownicy i krewni zgłaszającego).

Obecny status prac nad projektem ustawy

Aktualnie treść projektu ustawy wdrażającej dyrektywę nr 2019/1937 nie jest jeszcze znana. Założenia nowych przepisów znajdują się w opisie prac legislacyjnych Rady Ministrów nad ustawą (numer projektu UC101). Rozwiązania przewidziane w projekcie ustawy obejmują m. in. następujące kwestie:

- 1) Sygnalista będzie mógł skorzystać nie tylko z wewnętrznych systemów ochrony (tworzonych przez przedsiębiorców), lecz także z zewnętrznych (tworzonych przez organy państwowe) oraz z "ujawnienia publicznego" (możliwego jeśli dwa powyższe nie przyniosą skutku). W związku z powyższym istotne jest także projektowanie systemów wewnętrznych, które zachęcą do korzystania z nich przed zewnętrznymi.
- 2) Ustawa powierzy zadania instytucji centralnej odnośnie nowych regulacji Rzecznikowi Praw Obywatelskich, co nie wyklucza tworzenia w przyszłości kanałów zewnętrznych przez inne instytucje.
- 3) W chwili obecnej opis projektu ustawy nie przewiduje żadnej sankcji. Jednak dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia kar wobec osób, które będą utrudniały dokonania zgłoszenia przez sygnalistę, czy też będą podejmowały działania odwetowe lub nie zachowują w tajemnicy tożsamości osób zgłaszających i których dotyczą zgłoszenia. Dyrektywa przewiduje również wprowadzenie kar dla osób, które dokonają zgłoszenia w złej wierze.

Planowany tok prac nad nowymi regulacjami

Planowany termin przyjęcia projektu przez Radę Ministrów to czwarty kwartał 2021 r. **Pomimo że projekt ustawy nie został jeszcze opublikowany, warto już teraz rozpocząć pracę nad wdrożeniem ochrony sygnalistów, w tym w szczególności dokonać wewnętrznego przeglądu już istniejących w organizacji regulacji w tym zakresie. Transpozycja dyrektywy do polskiego porządku prawnego co do zasady powinna nastąpić do dnia 17 grudnia 2021 r.**

Jeżeli są Państwo zainteresowani szczegółami dotyczącymi ochrony sygnalistów oraz naszym wsparciem w powyższym zakresie, prosimy o kontakt.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej osoby lub firmy. Pomimo, iż staramy się dostarczać dokładne i aktualne informacje, nie możemy zagwarantować, że takie informacje będą aktualne na dzień ich otrzymania lub że będą nadal aktualne w przyszłości. Nikt nie powinien podejmować decyzji na podstawie takich informacji bez odpowiedniego profesjonalnego doradztwa po dokładnym zbadaniu konkretnej sytuacji. Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.

© 2021 KPMG Tax M.Michna sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Biura KPMG

Warszawa

ul. Inflancka 4a
00-189 Warszawa
Tel. : +48 22 528 11 00
Faks: +48 22 528 10 09
kpmg@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a
80-219 Gdańsk
Tel. : +48 58 772 95 00
Faks: +48 58 772 95 01
gdansk@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114
31-323 Kraków
Tel. : +48 12 424 94 00
Faks: +48 12 424 94 01
krakow@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 36
40-028 Katowice
Tel. : +48 32 778 88 00
Faks: +48 32 778 88 10
katowice@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22
60-829 Poznań
Tel. : +48 61 845 46 00
Faks: +48 61 845 46 01
poznan@kpmg.pl

Łódź

ul. Składowa 35
90-127 Łódź
Tel. : +48 42 232 77 00
Faks: +48 42 232 77 01
lodz@kpmg.pl

Wrocław

ul. Szczytnicka 11
50-382 Wrocław
Tel. : +48 71 370 49 00
Faks: +48 71 370 49 01
wroclaw@kpmg.pl

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej osoby lub firmy. Pomimo, iż staramy się dostarczać dokładne i aktualne informacje, nie możemy zagwarantować, że takie informacje będą aktualne na dzień ich otrzymania lub że będą nadal aktualne w przyszłości. Nikt nie powinien podejmować decyzji na podstawie takich informacji bez odpowiedniego profesjonalnego doradztwa po dokładnym zbadaniu konkretnej sytuacji. Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.

© 2021 KPMG Tax M.Michna sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.